[2023] 6 ఎస్.సి.ఆర్.

భువనేశ్వర్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ

v.

మధుమితా దాస్, అండ్ అదర్స్.

(సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 3320 ఆఫ్ 2023)

మే 02, 2023

(డాక్టర్ ధనంజయ వై చంద్రచూడ్, సీజేఐ, జేబీ పర్దివాలా, జె.)

సర్వీస్ లా - సర్వీస్ నుంచి తొలగింపు - కుల ధృవీకరణ పత్రం రద్దు - ప్రతిస్పందకుడు షెడ్యూల్డ్ కులానికి రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టులో ఉద్యోగం పొందాడు –

ఆమె పుట్టుకతోనే షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందినది కాదని, ఒక షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన వ్యక్తిని వివాహం చేసుకుందనే కారణంతో ఆమె కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని తహసీల్దార్ చెల్లుబాటు చేయలేదు- ఆమె తన జీవిత భాగస్వామి కులానికి చెందిన వ్యక్తులకు రిజర్వేషన్ ప్రయోజనం పొందే అర్హత లేదు -మొదటి ప్రతివాదిని సర్వీసు నుంచి తొలగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు - పునరుద్ధరణ కోసం మొదటి ప్రతివాది వాదనను పునఃపరిశీలించాలని హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి అప్పీలుదారును ఆదేశించారు - ఐదు వందల అరవై నాలుగు రోజుల ఆలస్యం కారణంగా డివిజన్ బెంచ్ అప్పీలును కొట్టివేసింది - అప్పీలుపై: తక్షణ కేసులో జాప్యాన్ని క్షమించడానికి నిరాకరించడం తీవ్రమైన పరిణామాలను కలిగిస్తుంది

రిజర్వుడ్ సీటు ప్రయోజనాన్ని కొనసాగించడానికి ఒక మోసగాడిని అనుమతించడం - ఇది దేశానికి నష్టం కలిగించే విషయం కాదు, రిజర్వ్డ్ సీటుకు నిజమైన ఆశావహులకు నష్టం

కలిగించే విషయం - డివిజన్ బెంచ్ జాప్యాన్ని క్షమించాలి - క్రమశిక్షణా విచారణ జరపడంలో పిటిషనర్ ప్రవర్తనలో ఎలాంటి తప్పు కనిపించదు - విచారణలో వెల్లడైన అంశాలు ఆమోదయోగ్యం కాదు - విధించిన శిక్షను అసమానంగా పరిగణించలేం.

ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ వర్సెస్ జగదీశ్ బలరాం బహిరా **(2017) 8 SCC 670 : [2017] 11 SCR 271;** *వల్సమ్మ పాల్ వర్సెస్ కొచ్చిన్ విశ్వవిద్యాలయం* **(1996) 3 SCC 545 : [1996] 1 SCR 128 – అనే దానిపై ఆధారపడింది.**

అంజన్ కుమార్ వర్సెస్ భారత యూనియన్ **(2006) 3 SCC 257 : [2006] 2 SCR 208;** *సోలంక్ వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం* **(2012) 8 SCC 430 : [2012] 7 SCR 251;** *షాలిని వర్సెస్ కొత్త ఇంగ్లీష్ హైస్కూల్ అసోసియేషన్* **(2013) 16 SCC 526 : [2013] 12 SCR 807 – సూచించబడింది.**

కేస్ లా రిఫరెన్స్

[1996] 1 SCR 128 పీటిపై ఆధారపడింది para 6 [2006] 2 SCR 208 రిఫర్ చేయబడింది para 6

[2012] 7 SCR 251 రిఫర్ చేయబడింది para 11 [2013] 12 SCR 807 రిఫర్ చేయబడింది para 11

[2017] 11 SCR 271 పీటిపై ఆధారపడింది పేరా 19

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి : సివిల్ అప్పీల్ నెం.3320 ఆఫ్ 2023.

కటక్ లోని ఒరిస్సా హైకోర్టు 30.10.2019 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి 2019 ఐఎ నెం.625 లో ఉంది.

అశోక్ పాణిగ్రాహి, నబాబ్ సింగ్, శ్రీమతి గీతాంజలి దాస్ కృష్ణన్, అప్పీలుదారు కోసం అడ్వకేట్లు.

అనిమేష్ కుమార్, నీరజ్ శేఖర్, నిశాంత్ కుమార్, అప్రజిత, అడ్వకేట్ ఆఫ్ ది ప్రతివాదులు.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులు ఇవ్వబడ్డాయి:

తీర్పు

డాక్టర్ ధనుంజయ వై చంద్రచూడ్, సీజేఐ

1. లీవు అనుమతి మంజూరు చేశారు.

2. 2019 అక్టోబర్ 30 న ఒరిస్సా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పులో ఈ అప్పీల్ దాఖలైంది.

3. 1998 అక్టోబరు 17 న షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన మహిళలకు రిజర్వ్ చేసిన పోస్టుకు వ్యతిరేకంగా మొదటి ప్రతివాది జూనియర్ అసిస్టెంట్ గా పిటిషనర్ దగ్గర ఉద్యోగంలో చేరారు. షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన ఆమె అభ్యర్థనకు మద్దతుగా, మొదటి ప్రతివాది భువనేశ్వర్ తహసీల్దార్ జారీ చేసిన కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని సమర్పించారు. మొదటి ప్రతివాది "దేవార్" అనే షెడ్యూల్డ్ కులానికి

చెందినవాడని పేర్కొంటూ 1996 జనవరి 5 న మిసిలీనియస్(మధ్యంతర) కేసు నెంబరు 7/1996 లో కుల ధృవీకరణ పత్రం జారీ చేయబడింది.

4. 2011 ఆగస్టు 2 న, అప్పిలెంట్ సబ్-కలెక్టర్ ఖుర్దా (నాల్గవ ప్రతివాది) ను మొదటి ప్రతివాది యొక్క హైస్కూల్ సర్టిఫికేట్ మరియు ప్రొవిజనల్ మార్కుల షీట్ ఆధారంగా కుల ధృవీకరణ పత్రం యొక్క వాస్తవికతను విచారించాలని అభ్యర్థించాడు. 12 వ తరగతి ప్రామాణిక పరీక్షలో ఆమె బ్రాహ్మణుడు అని తేలింది. మొదటి ప్రతివాదికి ఇచ్చిన కుల ధృవీకరణ పత్రం యొక్క ప్రామాణికతను ధృవీకరించడానికి సబ్ కలెక్టర్ 2011 ఆగస్టు 3 న విచారణకు ఆదేశించారు.

C 5. 2011 ఆగస్టు 5 న తహసీల్దార్ (రెండో ప్రతివాది) 2011 రివిజన్ కేసు నెం.47 నమోదు చేసిన తర్వాత మొదటి ప్రతివాదికి కారణం చూపాలని నోటీసు జారీ చేశారు. 16 ఆగస్టు 2011 నాటి తన ప్రతిస్పందనలో, మొదటి ప్రతివాది తాను బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో జన్మించానని పేర్కొంది. అయితే, 1993 జూలై 21 న షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన వ్యక్తిని వివాహం చేసుకున్న తరువాత ఆమె షెడ్యూల్డ్ కులం హోదాను పొందినట్లు పేర్కొన్నారు.

D 6. ఒరిస్సా కుల ధృవీకరణ పత్రం (షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల కోసం) నిబంధనలు, 1980 లోని రూల్ 8 (2) ప్రకారం మొదటి ప్రతివాది యొక్క కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని రద్దు చేస్తూ తహసీల్దార్ 2011 ఆగస్టు 16 న ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ కోర్టు **వల్సమ్మ పాల్** వర్సెస్ **కొచ్చిన్ విశ్వవిద్యాలయం**[1] మరియు **అంజన్**

1 (1996) 3 SCC 545

కుమార్ వర్సెస్ **భారత యూనియన్** [2], నిర్ణయాలపై ఆధారపడటం ఫలితంగా మొదటి ప్రతివాది వాదనలను తహసీల్దార్ తిరస్కరించారు

E వివాహం ద్వారా, ఆమె షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన సభ్యురాలు అయింది. పుట్టుకతో షెడ్యూల్డ్ కులం లేదా షెడ్యూల్డ్ తెగ కాని వ్యక్తిని రిజర్వ్డ్ కమ్యూనిటీకి చెందిన వ్యక్తిగా పరిగణించబోమని పేర్కొంటూ 1975 మే 2 న కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ ఇచ్చిన ఆదేశాలపై తహసీల్దార్ ఆధారపడారు. అంతేకాక, మొదటి ప్రతివాది భర్త "కైబర్తా" కులానికి చెందినవాడని తహసీల్దార్ పేర్కొన్నారు, అయితే మొదటి ప్రతివాది యొక్క కుల ధృవీకరణ పత్రంలో ఆమె "దేవర్" కులానికి చెందినదిగా చూపించారు. అందువల్ల కుల ధృవీకరణ పత్రం మంజూరు సమయంలో మొదటి ప్రతివాది అధికారులను తప్పుదోవ పట్టించారని తహసీల్దార్ గుర్తించారు.

7. కుల ధ్రువీకరణ పత్రం రద్దు నేపథ్యంలో పిటిషనర్..

F 26 ఆగస్టు 2011 న ఒరిస్సా సివిల్ సర్వీసెస్ (వర్గీకరణ, నియంత్రణ మరియు అప్పీల్) నిబంధనలు, 1962 కింద అభియోగాల మెమోరాండం జారీ చేయడం ద్వారా మొదటి ప్రతివాదిపై క్రమశిక్షణా చర్యలను ప్రారంభించింది. మొదటి ప్రతివాదిపై వచ్చిన ఆరోపణలపై విచారణ జరిపేందుకు విచారణ అధికారిని నియమించారు. విచారణలో పాల్గొనేందుకు మొదటి ప్రతివాదిని అనుమతించారు.

7. 13 జనవరి 2012 న, విచారణ అధికారి నివేదికను సమర్పించారు, దాని కాపీని మొదటి ప్రతివాదికి అందించారు, ఫలితాలపై తన ప్రాతినిధ్యాన్ని సమర్పించడానికి అవకాశం కల్పించారు. అనంతరం

---

2 (2006) 3 SCC 257

క్రమశిక్షణా అథారిటీ మొదటి ప్రతివాదిని సర్వీసు నుండి తొలగించాలని మరియు విచారణలో కనుగొన్న విషయాలపై ఆమెకు చెల్లించిన వేతనాన్ని రికవరీ చేయాలని ప్రతిపాదించింది. మొదటి ప్రతివాదికి షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేశారు.

9. ఐదువందల అరవై నాలుగు రోజుల విపరీతమైన జాప్యానికి తగిన కారణం చెప్పడంలో పిటిషనర్ విఫలమయ్యారని మొదటి ప్రతివాది కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. 2018 జనవరి 25 న సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల్లో జోక్యం చేసుకోవద్దని మొదటి ప్రతివాది కోరారు. కవితా సోలుంకే (సుప్ర), శాలిని (సుప్ర)లలో చేసినట్లుగా మొదటి ప్రతివాదిని తప్పనిసరిగా తిరిగి నియమించాలని సింగిల్ జడ్జి పిటిషనర్ ను ఆదేశించలేదని కోరారు. అందువల్ల, సింగిల్ జడ్జి జారీ చేసిన ఆదేశాలు (సమర్పణ ప్రకారం) కవితా సోలుంకే (సుప్ర), శాలిని (సుప్ర) విషయంలో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులపై ఆధారపడి ఉండవు.

C 14. జాప్యాన్ని క్షమించడానికి డివిజన్ బెంచ్ రికార్డులో ఉంచిన కారణాలను మేము పరిశీలించాము. రిట్ అప్పీల్ ప్రాసెసింగ్ కోసం అవసరమైన అనుమతులు తీసుకోవడానికి తీసుకున్న చర్యలను రాష్ట్రం సవివరంగా వివరించింది. ఈ కేసులో జాప్యాన్ని క్షమించడానికి నిరాకరించడంతో పాటు, రిజర్వుడ్ సీటు ప్రయోజనాన్ని కొనసాగించడానికి మోసగాడిని అనుమతించడం తీవ్రమైన పరిణామాలను కలిగిస్తుంది. ఇది రాష్ట్రానికే కాదు రిజర్వ్ డ్ స్థానానికి అసలైన ఆశావహులకు నష్టం కలిగించే అంశమే. ఈ కేసులో వాస్తవాల జాప్యాన్ని డివిజన్ బెంచ్ క్షమించాల్సిందని అభిప్రాయపడ్డారు.

15. మొదటి ప్రతిస్పందకుడు షెడ్యూల్డ్ కులానికి రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టుకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలుదారుతో ఉద్యోగం పొందాడు. కుల ధృవీకరణ పత్రం ఆధారంగా ఆమె అలా చేసింది. వల్సమ్మ పాల్ (సుప్ర), అంజన్ కుమార్ (సుప్ర)లలో ఈ కోర్టు తీర్పులపై ఆధారపడి తహసీల్దార్ కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని చెల్లకుండా చేశారు.లో **వల్సమ్మ పాల్** (పైన చెప్పిన) పిటిషనర్ ఒక అగ్రకులానికి చెందినవారు, అయితే వివాహం ద్వారా తాను రిజర్వ్డ్ కమ్యూనిటీలో సభ్యురాలిని అయ్యానని పేర్కొంది. లెక్చరర్ పోస్టుకు రిజర్వ్డ్ అభ్యర్థిగా పిటిషనర్ ఎంపికను మరో అభ్యర్థి సవాలు చేశారు.

16. వల్సమ్మ పాల్ (పైన చెప్పిన కేసు)లో పిటిషనర్ అగ్రకులానికి చెందిన వారని, అయితే వివాహం ద్వారా తాను రిజర్వ్డ్ కమ్యూనిటీలో సభ్యురాలిని అయ్యానని పేర్కొన్నారు. లెక్చరర్ పోస్టుకు రిజర్వ్డ్ అభ్యర్థిగా పిటిషనర్ ఎంపికను మరో అభ్యర్థి సవాలు చేశారు. రిజర్వ్డ్ కమ్యూనిటీకి చెందిన వ్యక్తిని వివాహం చేసుకోవడం ద్వారా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 15(4) లేదా 16(4) ప్రకారం రిజర్వేషన్లు పొందే అర్హత అగ్రవర్ణానికి చెందిన

వ్యక్తికి ఉంటుందా అనేది ద్విసభ్య ధర్మాసనం ముందున్న ప్రశ్న. దత్తత, వివాహం లేదా మతమార్పిడి ద్వారా వెనుకబడిన కులంలో మార్పిడి చేయబడిన అగ్రకులానికి చెందిన వ్యక్తి రిజర్వేషన్లకు అర్హుడు కాదని ఈ కోర్టు పేర్కొంది:

34. [...] అగ్రకులంలో జన్మించి, ప్రయోజనకరమైన జీవితాన్ని గడిపిన, దత్తత లేదా వివాహం లేదా మతమార్పిడి ద్వారా వెనుకబడిన కులంలో మార్పిడి చేయబడిన అభ్యర్థి, ఆర్టికల్ 15 (4) లేదా 16 (4) ప్రకారం రిజర్వేషన్ ప్రయోజనం పొందడానికి అర్హులు కారు. ఈ కేటగిరీల్లోకి స్వచ్ఛందంగా తరలించడం ద్వారా షెడ్యూల్డ్ కులాల హోదాను పొందడం రాజ్యాంగాన్ని మోసం చేయడమే కాకుండా రాజ్యాంగంలోని 15(4), 16(4) అధికరణల ప్రకారం సున్నితమైన రాజ్యాంగ విధానానికి విఘాతం కలిగిస్తుంది.

17. **అంజన్ కుమార్ కేసు** లో గిరిజన భార్యకు, గిరిజనేతర భర్తకు మధ్య వివాహం ద్వారా జన్మించిన వ్యక్తి షెడ్యూల్డ్ తెగ హోదాను పొందగలడా అనేది ఈ కోర్టు ముందున్న ప్రశ్న. అటువంటి వ్యక్తి సామాజిక, ఆర్థిక, విద్యా వైకల్యాలకు గురైనట్లు చూపిస్తే తప్ప గిరిజన హోదాను పొందలేరని ఈ కోర్టు పేర్కొంది. ఈ కోర్టు అనేక నిర్ణయాలను ప్రస్తావించింది, వీటిలో **వల్సమ్మ పాల్** (పైన చెప్పిన కేసు), గిరిజన ధృవీకరణ పత్రాన్ని మంజూరు చేయడానికి ఒక షరతు ఏమిటంటే, ఒక వ్యక్తి ఉన్న చోట నుండి వైకల్యాలను అనుభవించాలి.

18. 2011 ఆగస్టు 16 న జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లో మొదటి ప్రతివాది తన వివాహం వల్ల అంగవైకల్యం లేదా నష్టాన్ని ఎదుర్కొన్నానని చెప్పలేదని తహసీల్దార్ పేర్కొన్నారు. అందువల్ల, మొదటి ప్రతివాది పుట్టుకతో షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందినది కాదని, షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన వ్యక్తిని వివాహం చేసుకోవడం వల్ల ఆమె జీవిత భాగస్వామి కులానికి చెందిన వ్యక్తులకు రిజర్వేషన్ ప్రయోజనం పొందడానికి అర్హత ఉండదనే కారణంతో తహసీల్దార్ ఆమె కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని చెల్లుబాటు చేయకపోవడం సరైనదే.

19. కవితా సోలుంకే (సుప్ర), శాలిని (సుప్ర) కోర్టు తీర్పుల ఆధారంగా పునర్నియామకం కోసం మొదటి ప్రతివాది వాదనను పునఃపరిశీలించాలని హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి పిటిషనర్ను ఆదేశించారు. అయితే ఈ రెండు నిర్ణయాలను ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా చైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ వర్సెస్ జగదీశ్ బలరాం బహిరా.5 లో ముగ్గురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన విస్తృత ధర్మాసనం తోసిపుచ్చింది.

20. శాలిని (సుప్రా)లో, ఈ కోర్టు యొక్క ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం కవితా సోలుంకే (సుప్ర) పై ఆధారపడింది, కుల వాదనలు చెల్లుబాటు కాని వ్యక్తులకు రక్షణ కల్పించడం లేదా తిరస్కరించడం కోసం

నిజాయితీలేని ఉద్దేశ్యాన్ని పరీక్షించడానికి. షాలిని (సుప్ర)లో, ఉద్దేశపూర్వకంగా కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని తారుమారు చేయనందున కుల ధృవీకరణ పత్రం చెల్లదని తేలిన వ్యక్తిని తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకోవాలని ఈ కోర్టు ఆదేశించింది.

21. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (సుప్రా) చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లో, రిజర్వ్డ్ కమ్యూనిటీకి చెందనప్పటికీ రిజర్వేషన్లు పొందిన వ్యక్తులకు రక్షణ కల్పించాలా వద్దా అనేది ఈ కోర్టు ముందున్న సమస్య. నిజాయితీ లేని ఉద్దేశ్యాన్ని దిగుమతి చేసుకోవడం చట్టం యొక్క స్పష్టమైన నిబంధనకు విరుద్ధం అనే కారణంతో ఈ కోర్టు కవితా సోలుంకే (సుప్ర) మరియు షాలిని (సుప్ర) లను తోసిపుచ్చింది.

ఈ కోర్టు ఇలా తీర్పునిచ్చింది:

55. [...] క్రిమినల్ నేరానికి ప్రాసిక్యూషన్ ఉంటేనే అభ్యర్థి ఉద్దేశం సముచితంగా ఉంటుంది. ఏదేమైనా, తప్పుడు కుల దావా ఆధారంగా పొందిన ప్రయోజనాలను ఉపసంహరించుకోవడం యొక్క పొర పర్యవసానం సమస్యలో ఉన్నప్పుడు, నిజాయితీ లేని ఉద్దేశ్యం యొక్క అవసరాన్ని దిగుమతి చేసుకోవడం శాసన ఉద్దేశానికి విరుద్ధం. అటువంటి అవసరాన్ని దిగుమతి చేసుకోవడంలో, షాలినిలోని ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం (షాలిని వి. న్యూ ఇంగ్లిష్ హైస్కూల్ అసన్., (2013) 16 SCC 526 : (2014) 3 SCC (L&S) 265] చాలా గౌరవంగా, తప్పులో పడింది. షాలిని (షాలిని వర్సెస్ న్యూ ఇంగ్లిష్ హైస్కూల్ అసోసియేషన్), (2013) 16 SCC 526 : (2014) 3 SCC (L&S) 265] తీర్పు తప్పనిసరి అందువల్ల, సరైన సూత్రాన్ని నిర్దేశించలేదని భావించాలి. స్వభావరీత్యా కుల ధృవీకరణ పత్రం కోసం దరఖాస్తుదారుడి మానసిక ప్రక్రియలను పరిశీలించడం అసాధ్యమైన భారాన్ని మోపడమే అవుతుంది. [...]

ఈ కోర్టు ఇంకా పేర్కొంది ఈ పదవికి అనర్హులైన వ్యక్తులకు రక్షణ కల్పించడం సుపరిపాలనపై హానికరమైన ప్రభావాన్ని చూపుతుందని: (1) అనర్హుడైన వ్యక్తి అరుదుగా ఉన్న ప్రజా వనరులకు (ప్రజా ఉపాధి) ప్రాప్యత పొందడానికి అనుమతిస్తుంది; (ii) అర్హులైన వ్యక్తుల హక్కులను ఉల్లంఘించడం; మరియు (iii) అనర్హుడైన వ్యక్తికి అనవసరంగా ప్రయోజనాలను అందించడం ద్వారా చట్టవిరుద్ధతను కొనసాగిస్తుంది.

22. మొదటి ప్రతివాది తనకు అర్హత లేని షెడ్యూల్డ్ కులాలకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టులో ఉద్యోగం పొందింది. లేకపోతే ఆ పదవికి అర్హుడైన నిజమైన అభ్యర్థిని తొలగించడమే దీని ప్రభావం. క్రమశిక్షణ విచారణ జరపడంలో పిటిషనర్ ప్రవర్తనలో ఎలాంటి తప్పు కనిపించదు. విచారణలో వెల్లడైన విషయాలు నమ్మశక్యంగా లేవు. విధించిన శిక్షను అసమంజసంగా

పరిగణించలేం. మొదటి ప్రతివాది యొక్క కుల దావా మోసపూరితమైనదా కాదా అనే దానితో సంబంధం లేకుండా, ఒక రిజర్వ్డ్ పోస్టుపై ఉద్యోగం పొందడం ద్వారా ఆమె పొందిన ప్రయోజనం కుల దావా తిరస్కరణకు గురైన తర్వాత తిరిగి తీసుకు రావాల్సి ఉంటుంది.

23. ఈ కోర్టు **ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్** (పైన చెప్పిన) ఇచ్చిన తీర్పులో పొందుపరిచిన స్పష్టమైన చట్ట సూత్రాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని.., పునర్నియామకం కోసం మొదటి ప్రతివాది వాదనను పునఃపరిశీలించాలని హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఆదేశాలు జారీ చేయడంలో తప్పు చేశారని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

24. అయితే, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, ఆమె వాస్తవంగా పనిచేసిన కాలానికి ఆమెకు చెల్లించిన జీతం యొక్క మొదటి ప్రతివాది నుండి ఎటువంటి రికవరీ చేయరాదని మేము ఆదేశిస్తున్నాము మరియు ఆదేశిస్తున్నాము.

25. పై కారణాలతో మరియు పైన పేర్కొన్న వివరణకు లోబడి, మేము అప్పీలును అనుమతిస్తాము మరియు 30 అక్టోబర్ 2019 న హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను రద్దు చేస్తున్నాము. పర్యవసానంగా సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును కూడా పక్కన పెట్టాలి. మొదటి ప్రతివాది దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలి.

26. పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని పరిష్కరిస్తారు.

ఆర్డరు

1. లీవు మంజూరు చేశారు.

2. 2019 అక్టోబర్ 30 న ఒరిస్సా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పును బట్టి ఈ అప్పీల్ దాఖలైంది.

3. మొదటి ప్రతివాది షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన మహిళలకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టుకు వ్యతిరేకంగా పిటిషనర్ సేవలో జూనియర్ అసిస్టెంట్ గా చేరాడు. షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన ఆమె అభ్యర్థనకు మద్దతుగా, మొదటి ప్రతివాది భువనేశ్వర్ తహసీల్దార్ జారీ చేసిన కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని సమర్పించారు. కుల ధృవీకరణ పత్రం 1996 జనవరి 5 న జారీ చేయబడింది.

4. మొదటి ప్రతివాది "దేవార్" అనే షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందినవాడని పేర్కొంటూ ఒక మధ్యంతర కేసు నెంబరు 7/1996 దాఖలు చేయబడింది.

5. 2011 ఆగస్టు 2 న, పిటిషనర్ ఖుర్దా సబ్-కలెక్టర్ (నాల్గవ ప్రతివాది) ను మొదటి ప్రతివాది మరియు 12

యొక్క హైస్కూల్ సర్టిఫికేట్ మరియు ప్రొవిజనల్ మార్కుల షీట్ ఆధారంగా కుల ధృవీకరణ పత్రం యొక్క వాస్తవికతను విచారించాలని అభ్యర్థించాడు. 12 వ తరగతి ప్రామాణిక పరీక్షలో ఆమె ఒక బ్రాహ్మణ వ్యక్తి అని తెలుస్తుంది.

6. 2011 రివిజన్ మిస్లీనియస్ కేసు నెం.47 నమోదు చేసిన అనంతరం తహసీల్దార్ మొదటి ప్రతివాదులకు షోకాజ్ నోటీసులు జారీ చేశారు.

7. 16 ఆగష్టు 2011 నాటి ఆమె ప్రతిస్పందనలో, మొదటి ప్రతివాదులు ఆమె ఒక బ్రాహ్మణుడు కుటుంబంలో జన్మించిందని పేర్కొన్నారు 1993 జూలై 21 న షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన వ్యక్తిని వివాహం చేసుకున్న తరువాత షెడ్యూల్డ్ కులం హోదాను పొందినట్లు పేర్కొంది.

8. ఒరిస్సా కుల ధృవీకరణ పత్రం (షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల కోసం) నిబంధనలు, 1980 లోని రూల్ 8 (2) ప్రకారం మొదటి ప్రతివాది యొక్క కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని రద్దు చేస్తూ తహసీల్దార్ 2011 ఆగస్టు 16 న ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ కోర్టు ***వల్సమ్మ పాల్ వర్సెస్ కొచ్చిన్ యూనివర్సిటీ***[3] మరియు ***అంజన్ కుమార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా***[4] నిర్ణయాలపై ఆధారపడటం, ఫలితంగా మొదటి ప్రతివాది వాదనలను తహసీల్దార్ తోసిపుచ్చారు.

B

వివాహం ద్వారా, ఆమె షెడ్యూల్డ్ కులంలో సభ్యురాలిగా మారింది. పుట్టుకతో షెడ్యూల్డ్ కులం లేదా షెడ్యూల్డ్ తెగ కాని వ్యక్తిని రిజర్వ్డ్ కమ్యూనిటీకి చెందిన వ్యక్తిగా పరిగణించరాదనే కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ ఆదేశాలపై తహసీల్దార్ ఆధారపడి ఉన్నారు.

9. కుల ధ్రువీకరణ పత్రం రద్దు నేపథ్యంలో పిటిషనర్..

C

26 ఆగస్టు 2011 న ఒరిస్సా సివిల్ సర్వీసెస్ (వర్గీకరణ, నియంత్రణ మరియు అప్పీల్) నిబంధనలు, 1962 కింద ఛార్జీల మెమోరాండం జారీ చేయడం ద్వారా మొదటి ప్రతివాదిపై క్రమశిక్షణా చర్యలను ప్రారంభించింది. విచారణలో పాల్గొనేందుకు మొదటి ప్రతివాదిని అనుమతించారు.

10. విచారణాధికారి జనవరి 13 న తన నివేదికను సమర్పించారు.

D

2012, దాని కాపీని మొదటి ప్రతివాదికి అందజేసి, ఫలితాలపై తన ప్రాతినిధ్యాన్ని సమర్పించే అవకాశాన్ని కల్పించారు.

3 (1996) 3 SCC 545
4 (2006) 3 SCC 257

10. ప్రథమ బాధ్యత వహించిన వ్యక్తిని సర్వీసు నుంచి తొలగించాలని, విచారణలో వెల్లడైన అంశాల ఆధారంగా ఆమెకు చెల్లించిన వేతనాన్ని రికవరీ చేయాలని క్రమశిక్షణ అథారిటీ ప్రతిపాదించింది. మొదటి ప్రతివాది కు షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేయబడింది.

11. తన కుల ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని రద్దు చేస్తూ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను మొదటి ప్రతివాది ఖుర్దా కలెక్టర్ ముందు సవాలు చేశారు.

12. ఇంతలో, 13 మార్చి 2012 న, పిటిషనర్ మొదటి ప్రతివాదిని సర్వీసు నుండి తొలగిస్తూ ఉత్తర్వులను జారీ చేశారు.

13. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం తనను తొలగించడాన్ని మొదటి ప్రతివాది హైకోర్టులో సవాలు చేశారు.

14. 2018 జనవరి 25 న సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పులో మొదటి ప్రతివాది కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని రద్దు చేయడాన్ని సమర్థించినప్పటికీ, ఆమె పదవిలో కొనసాగడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని పిటిషనర్ను ఆదేశించారు. *ఇంటర్ అలియా*, ఈ కోర్టు ***కవితా సోలుంకే వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర & ఓర్స్***[5] మరియు ***షాలిని వర్సెస్ న్యూ ఇంగ్లీష్ హైస్కూల్ అసోసియేట్ & ఓర్స్***[6] తీర్పులపై ఆధారపడటం ద్వారా అయితే మొదటి ప్రతివాదిని తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకుంటే భవిష్యత్తులో ఎలాంటి పదోన్నతులు, ప్రయోజనాలు ఉండవని సింగిల్ జడ్జి ఆదేశించారు.

16. సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పుపై 564 రోజుల జాప్యంతో రిట్ అప్పీల్ దాఖలైంది. డివిజన్ బెంచ్ 30 అక్టోబర్ 2019 నాటి తన తీర్పు ద్వారా జాప్యాన్ని క్షమించడానికి నిరాకరించింది మరియు తత్ఫలితంగా రిట్ అప్పీల్ను తోసిపుచ్చింది.

17. జాప్యాన్ని క్షమించడానికి డివిజన్ బెంచ్ రికార్డుల్లో ఉంచిన కారణాలను పరిశీలించాం. రిట్ అప్పీల్ ప్రాసెసింగ్ కోసం అవసరమైన అనుమతులు తీసుకోవడానికి తీసుకున్న చర్యలను రాష్ట్రం సవివరంగా వివరించింది. ఈ కేసులో వాస్తవాల జాప్యాన్ని డివిజన్ బెంచ్ క్షమించాల్సిందని అభిప్రాయపడ్డారు.

18. మెరిట్ ఆధారంగా, షెడ్యూల్డ్ కులాలకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టుకు వ్యతిరేకంగా మొదటి ప్రతివాది పిటిషనర్ వద్ద ఉద్యోగం పొందినట్లు

5 (2012) 8 SCC 430
6 (2013) 16 SCC 526

స్పష్టమవుతుంది. కుల ధృవీకరణ పత్రం ఆధారంగా ఆమె అలా చేసింది. మొదటి ప్రతివాది పుట్టుకతో షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందినవాడు కాదని, షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన వ్యక్తిని వివాహం చేసుకోవడం వల్ల షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన వ్యక్తులకు రిజర్వేషన్ ప్రయోజనం పొందడానికి అర్హత ఉండదనే కారణంతో కుల ధృవీకరణ పత్రం సరిగ్గా చెల్లదు. ఈ అంశము ఈ న్యాయస్థానము యొక్క ***వల్సమ్మ పాల్*** (పైన చెప్పిన) మరియు ***అంజన్ కుమార్*** (పైన చెప్పిన) తీర్పుల ద్వారా పరిష్కరించబడుతుంది.. అయితే మొదటి ప్రతివాది వాదనను పునఃపరిశీలించాలని హైకోర్టు పిటిషనర్ ను ఒప్పించింది.

ఈ కోర్టు ఇచ్చిన ***Kavita Solunke*** మరియు ***షాలిని*** రెండు తీర్పుల ఆధారంగా పునరుద్ధరణ కోసం పైన పేర్కొన్నారు. ఈ రెండు నిర్ణయాలను ఈ కోర్టుకు చెందిన ముగ్గురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన విస్తృత ధర్మాసనం ***చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ జగదీష్ బలరాం బహిరా***[7]. లో తోసిపుచ్చింది.

F

19. మొదటి ప్రతిస్పందకురాలు షెడ్యూల్డ్ కులాలకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టులో ఉద్యోగం పొందింది, దీనికి ఆమెకు స్పష్టంగా అర్హత లేదు. లేకపోతే ఆ పదవికి అర్హుడైన నిజమైన అభ్యర్థిని తొలగించడమే దీని ప్రభావం. క్రమశిక్షణ విచారణ జరపడంలో పిటిషనర్ ప్రవర్తనలో ఎలాంటి తప్పు కనిపించదు. విచారణలో వెల్లడైన విషయాలు నమ్మశక్యంగా లేవు. విధించిన శిక్షను అసమంజసంగా పరిగణించలేం. మొదటి ప్రతిస్పందకుని యొక్క కుల దావా మోసపూరితమైనదా కాదా అనే దానితో సంబంధం లేకుండా, ఇది బెన్ అని స్పష్టమైందిఒక రిజర్వ్డ్ పోస్టులో ఆమె పొందిన అర్హతను కుల దావా తిరస్కరించిన తర్వాత పక్కన పెట్టాల్సి ఉంటుంది.

20. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ (సుప్రా)లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో రూపొందించిన స్పష్టమైన న్యాయ సూత్రాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి పునఃపరిశీలనకు ఆదేశాలు జారీ చేయడంలో తప్పు చేశారని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

21. ఏదేమైనా, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వాస్తవానికి ఆమెకు చెల్లించిన జీతంకు ఆమె పనిచేసి ఉన్నది కనుక ఆమెకు చెల్లించిన జీతం మొదటి ప్రతిస్పందకుడి నుండి ఎటువంటి రికవరీ చేయరాదని ఆర్డరు మరియు ఆదేశిస్తారు.

7 (2017) 8 SCC 670

22. పై కారణాలతో, పైన పేర్కొన్న వివరణకు లోబడి, అప్పీలుకు అనుమతిస్తున్నాం మరియు 30 అక్టోబర్ 2019 నాటి హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను రద్దు చేస్తున్నాము. ఫలితంగా సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును కూడా కొట్టివేసి మొదటి ప్రతివాది వేసిన రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలి.

23. పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే డిస్పోజ్ చేయబడ్డాయి.

అంకిత్ జ్ఞాన్ పరిష్కారమైన విషయాలు..